

Badvattenprofil för Svedja badstrand, Raseborg

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Karolina Örnmark
Ralf Holmberg

2011

Uppdaterad i mars 2015 av
Sydspetsens miljöhälsa / Johanna Holmberg

Uppdaterad i mars 2019 av
Sydspetsens miljöhälsa / Anne-May Sundström

INNEHÅLL

1. INLEDNING.....	1
2. KONTAKTUPPGIFTER	2
2.1 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	2
2.2 Badstrandens ansvarige skötare och kontaktuppgifter	2
2.3 Badstrandens övervakande myndighet och kontaktuppgifter	2
2.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	2
2.5 Vatten- och avloppsverk och kontaktuppgifter	2
3. GEOGRAFISKT LÄGE	2
3.1 Badstrandens namn	3
3.2 Badstrandens korta namn.....	3
3.3 Badstrandens ID-nummer	3
3.4 Adressuppgifter.....	3
3.5 Koordinater	3
3.6 Karta.....	3
3.7 Bilder	4
4. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN	5
4.1 Vattentyp	5
4.2 Strandtyp.....	5
4.3 Beskrivning av strandområde och närmiljön	5
4.4 Variationer i vattendjup.....	5
4.5 Badstrandens bottenstruktur	5
4.6 Badstrandens utrustningsnivå	5
4.7 Besökarmängd (uppskattning).....	5
4.8 Strandövervakning	5
5. HYDROLOGI.....	6
5.1 Vattendragets namn	6
5.2 Vattenområde.....	6
5.3 Vattenskyddsområde	6
5.4 Ytvattnets egenskaper	6
5.5 Ytvattnets kvalitet (läge).....	6
6. BADVATTNETS KVALITET	6
6.1 Provtagningspunkt för övervakning av badvattenkvaliteten.....	6
6.2 Provtagningsfrekvens.....	6
6.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvaliteten.....	6
6.4.1 Tidigare badsäsongers klassificering av badvatten	8
6.4.2 Observationer från föregående badsäsong och vidtagna förvaltningsåtgärder	8
6.5 Förekomsten av cyanobakterier (blågröna-alger)	8
6.5.1 Resultat från föregående badsäsong och vidtagna åtgärder	8
6.5.2 Bedömning av förhållanden för förekomst av cyanobakterier	8
6.5.3 Art – och toxinundersökningar.....	8
6.6 Sannolikheten för ökning av farliga makroalger och/eller växtplankton	8
6.7 Väderförhållandenas inverkan på badvattnets kvalitet.....	8
7. BELASTNINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE.....	9

7.1 Avloppsnät	9
7.2 Dagvattennät	9
7.3 Övrigt ytvatten som kan påverka badvattnet	9
7.4 Jordbruk	9
7.5 Industri	9
7.6 Hamnar, båt-, väg och järnvägstrafik	9
7.7 Djur, vattenfåglar	9
7.8 Andra källor	9
8. KORTVARIGA KONTAMINERINGSSITUATIONER	9
8.1 Uppskattning av den förväntade kortvariga kontamineringen	9
8.2 Förvaltningsåtgärder som vidtagits vid kortvarig kontaminering och tidsplan för dess undanröjande..	9
8.3 Myndighet och kontaktuppgifter	9
9. TIDPUNKT FÖR BADVATTENPROFILENS UPPGÖRANDE OCH GENOMGÅNG	10
9.1 Datum för uppgörande av badvattenprofil	10
9.2 Datum för badvattenprofilens genomgång	10

Bilaga 1: Situationsplan över simstranden

1. INLEDNING

Uppgörandet av badvattenprofilen grundar sig på det så kallade badvattendirektivet 2006/7/EG . På basen av badvattendirektivet har Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakning i fråga om vattnet vid allmänna badstränder 177/2008 upprättats. Förordningen trädde i kraft 1.4.2008. Dessa bestämmelser tillämpas på allmänna badstränder vars besökarantal under sommaren uppskattas till minst 100 besökare per dag, i praktiken så att om stranden under en varm dag har mer än 100 besökare tillämpas bestämmelserna. Utöver detta ges i hälsoskyddslagen (763/1994) bestämmelser som berör allmänt hälsoskydd.

Badvattenprofilen skall enligt badvattendirektivet och Social- och hälsovårdsministeriets förordning göras upp av strandens upprätthållare tillsammans med hälsoskyddsmyndigheten.

Badvattenprofilen skall innehålla beskrivning av:

- olika belastningskällor samt utvärdering av sannolikheten för förorening
- förekomsten och sannolikheten för blågrönalger och makroalgers uppkomst
- källan till kortvariga föroreningar och utvärdering av sannolikheten för kortvarig förorening
- badvattnets kvalitet

I badvattenprofilen finns även uppgifter om utrustningsnivå, service samt underhåll och användningsmöjligheter av badstranden.

I Raseborg finns fr.o.m 2010 fyra s.k. EU badstränder d.v.s. Campingens badstrand, Knipans badstrand, Svedja badstrand och Gumnäs badstrand.

2. KONTAKTUPPGIFTER

2.1 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	Raseborgs stad, Samhällstekniska enheten PB 58, 10 611 Raseborg Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs tfn (019) 289 2000 www.raseborg.fi
2.2 Badstrandens ansvarige skötare och kontaktuppgifter	Raseborgs stad, Samhällstekniska enheten Jocim Mäkelä PB 58, 10 611 Raseborg Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs tfn (019) 289 2000 www.raseborg.fi
2.3 Badstrandens övervakande myndighet och kontaktuppgifter	Sydspetsens miljöhälsa, Ekenäskontoret Raseborgsvägen 37, 10 600 Ekenäs Växel 019-220 31 halsoinspektor@symi.fi
2.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	LUVYLab Oy Ab Västra Louhigatan 31, 08 100 Lojo tfn (019) 323895 toimisto@luvylab.fi
2.5 Vatten- och avloppsverk och kontaktuppgifter	Raseborgs vatten PB 75, 10 611 Raseborg Pehr Sommarsgata 8, 10 600 Ekenäs tfn 044 744 6700 (Karis- Pojoområdet) www.raseborg.fi

3. GEOGRAFISKT LÄGE

3.1 Badstrandens namn	Svedja
3.2 Badstrandens korta namn	Svedja
3.3 Badstrandens ID-nummer	FI112200001
3.4 Adressuppgifter	Svedja träskvägen, 10300 Karis
3.5 Koordinater	23.5988 (latitud) 60.0437 (longitud) (koordinatsystem: WGS84)
3.6 Karta	Se bilaga 1

3.7 Bilder

4. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN

4.1 Vattentyp	Sjö, träsk
4.2 Strandtyp	Sandstrand
4.3 Beskrivning av strandområde och närmiljön	<p>Badstranden är en sandstrand och ligger invid ett träsk vilket är omgärdat av skog. Stränderna är försumpade och växtligheten består mest av kärrväxter.</p> <p>På södra sidan om träsket går järnvägen, där finns även några sommarstugor. I nordvästra ändan av stranden går en brygga ut och rakt utanför stranden i vattnet finns en hoppbrygga.</p> <p>Längre ut i träsket har funnits en luftningsanordning under vattnet, som varit tydligt synlig vid ytan. Luftningsanordningen har tagits bort.</p>
4.4 Variationer i vattendjup	Svedja badstrand är bråddjup d.v.s. det blir snabbt djupare då man kommer ut från stranden. Medeldjupet i sjön är dock endast 2 meter.
4.5 Badstrandens bottenstruktur	<p>Botten består av sand.</p> <p>Botten kontrolleras med hjälp av dykare varje badsäsong. Det undersöks främst om det förekommer skräp, stockar eller dylikt på botten.</p>
4.6 Badstrandens utrustningsnivå	<p>Vid badstranden finns följande utrustning och tjänster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Livboj - Badhytt - Pontonbrygga - Hoppbrygga (Pontonbrygga ute i vattnet) - Söpkärl 1x600l, 200l - Utedass - Infoskylt
4.7 Besökarmängd (uppskattning)	Badstranden har under sommaren över 100 besökare/dag om vädret tillåter.
4.8 Strandövervakning	Vid badstranden finns ingen övervakning

5. HYDROLOGI

5.1 Vattendragets namn	Svedja träsk
5.2 Vattenområde	Svedja träsk
5.3 Vattenskyddsområde	Vattenförvaltningsområdet Kymmene älv-Finska viken, signum FIVHA2
5.4 Ytvattnets egenskaper	Svedjaträsket är en rätt liten och ganska smal sjö (medeldjup 2,0 m) som ligger på ett grundvattenområde i Raseborg. Tillrinningsområdet är litet endast ca 21 ha, och det utgörs huvudsakligen av skogs- och kärrmarker. Vid den södra stranden finns det några sommarstugor. Sjöns stränder är ganska sumpiga. Sjön har inget egentligt utflöde utan vattnet infiltreras till grundvatten.
5.5 Ytvattnets kvalitet (läge)	Från sjön finns väldigt lite vattenkvalitetsdata. Vintertid har det tidvis förekommit låga syrehalter i Svedjaträsket men sommartid har syret i regel räckt till. På basen av totalfosforhalterna och klorofyll-a halterna kan Svedjaträsket klassificeras som eutrofierat. I augusti 2008 var vattnets klorofyll-a halt så hög som 180 µg/l.

6. BADVATTNETS KVALITET

6.1 Provtagningspunkt för övervakning av badvattenkvaliteten	Provtagningspunkten för uppföljning av badvattenkvaliteten finns mitt i badområdet där det finns flest badare. Provet tas från bryggan på ca en meters djup och ca 30 cm under vattenytan.
6.2 Provtagningsfrekvens	Enligt nuvarande lagstiftning (177/2008) skall badvattenprover tas minst fyra gånger per sommar. Av de fyra proverna tas det första ca två veckor innan badsäsongen inleds d.v.s. i början av juni och de andra provtagningarna fördelas jämt under badsäsongen så att intervallet mellan provtagningarna inte överskrider en månad (15.6. – 31.8.). Mellan 2008-2014 har prover tagits fyra gånger/badsäsong. År 2007 togs sju stycken prover. Mellan åren 2015-2018 så har prover tagits fyra gånger/badsäsong. Före varje badsäsong görs en provtagningsplan, där datum för provtagningen antecknas. Det första badvattenprovet tas före badsäsongen inleds 15.6. Därefter strävar man till att ta prover i juni, juli och augusti. I framtiden kommer badvattenprover att tas 4 ggr/badsäsong. Proverna tas av strandens upprätthållare d.v.s. stadens parkenhet.
6.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvaliteten	Se punkt 5.4.2

6.4 Resultat från tidigare badsäsonger

2018

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
5.6.2018	Bra	11	18	0	0
26.6.2018	Bra	20	-	3	14
75.7.2018	Bra	22,5	23	2	85
14.8.2018	Bra	19	19,5	0	1

2017

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
6.6.2017	Bra	12	15	0	4
27.6.2017	Bra	18	19	1	4
18.7.2017	Bra	18,5	19,5	0	1
8.8.2017	Bra	13,5	19	0	0

2016

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
7.6.2016	Bra	14	18,5	2	0
20.6.2016	Bra	18,5	19	1	0
19.7.2016	Bra	20,5	21	0	10
9.8.2016	Bra	18	20,5	5	1

2015

Provtagnings- tidpunkt	Vatten- kvalitet	Temperatur °C		E.coli mpn/100ml	Enterok. cfu/100ml
		Luft	Vatten		
9.6.2015	Bra	14,5	18	0	0
23.6.2015	Bra	18	20	2	24
14.7.2015	Bra	16	20	0	0
11.8.2015	Bra	25	25	1	10

Gränsvärdet för utmärkt baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyra års perioden:

Enterokocker 100 cfu/100ml

Escherichia coli 250 mpn/100ml

Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är;

Enterokocker 200 cfu/100ml

Escherichia coli 500 mpn/100ml

6.4.1 Tidigare badsäsongers klassificering av badvatten	<p>Badvattnet klassificerades första gången efter badsäsongen 2011. Klassificeringen baseras på provtagning utförd under fyra år. Badvattnet klassificeras enligt indelningen; utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig. Badvattenklassen har varit utmärkt under åren 2011-2014.</p> <p>Efter klassificering baserad på år 2015-2018 så är Svedjas rådande badvattenklass: UTMÄRKT.</p>
6.4.2 Observationer från föregående badsäsong och vidtagna förvaltningsåtgärder	<p>I sjön har förekommit algblomningar orsakade av slemalger. Slemalgerna är av arten <i>Gonyostomum semen</i> och orsakar tidvis problem för fritidsbruket av sjön. De fastnar lätt på simmarens hud och känns slemmiga. Då slemalgen torkar bildas en åtstramande hinna som kan orsaka klåda och rodnad på huden. För att undvika detta skall huden sköljas och torkas noggrant efter simning.</p> <p>En plan har gjorts upp (2007) för restaurering av sjön. Vid förekomst av slemalger har man satt upp skyltar för att informera besökare om detta. En luftningsanordning har funnits lite längre ut från stranden för att bekämpa slemalgerna och förhindra syrebrist. Luftningsanordningen är borttagen sedan några år tillbaka.</p>
6.5 Förekomsten av cyanobakterier (blågröna-alger)	<p>Vid provtagningar 2007-2014 har inte observerats förekomst av cyanobakterier. Cyanobakterier har noterats vid en provtagning år 2018.</p> <p>Algblomningar av cyanobakterier har tidigare år (1999, 2005) observerats.</p>
6.5.1 Resultat från föregående badsäsong och vidtagna åtgärder	Inga åtgärder har under senare år vidtagits.
6.5.2 Bedömning av förhållanden för förekomst av cyanobakterier	<p>Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0-3 gradig skala;</p> <p>0 = Inga cyanobakterier 1 = Lite cyanobakterier 2 = Rikligt med cyanobakterier 3 = Mycket rikligt med cyanobakterier</p>
6.5.3 Art – och toxinundersökningar	Art- och toxinundersökningar har inte utförts.
6.6 Sannolikheten för ökning av farliga makroalger och/eller växtplankton	Slemalger ha observerats och utgör ett otrevligt inslag för badare. Dessutom har förekomst av cyanobakterier noterats vid ett flertal tillfällen och utgör även i framtiden en potentiell risk.
6.7 Väderförhållandenas inverkan på badvattnets kvalitet	Vid svaga vindar i riktning mot stranden kan ansamlingar av cyanobakterier uppstå, speciellt under sensommaren.

7. BELASTNINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE

7.1 Avloppsnät	Vid Svedja träsk finns inte kommunalt vatten och avlopp. Till området är planerat avlopp enligt utvecklingsplanen för vattentjänsterna i Raseborg. I direkt närhet till träsket finns endast ett fåtal stugor vilkas belastning kan antas vara liten. En bit längre bort på andra sidan järnvägen finns även några egnahemshus.
7.2 Dagvattennät	I närheten av badstranden finns inget dagvattennät
7.3 Övrigt ytvatten som kan påverka badvattnet	Ett litet dike rinner till träsket på norra sidan.
7.4 Jordbruk	I närheten av badstranden finns inget jordbruk
7.5 Industri	I närheten av badstranden finns ingen industri.
7.6 Hamnar, båt-, väg och järnvägstrafik	Järnvägen går förbi träsket på södra sidan. Vid eventuella olyckshändelser kan detta utgöra en risk för badvattenkvaliteten.
7.7 Djur, vattenfåglar	Hundar är förbjudna på badstranden.
7.8 Andra källor	Inga övriga källor

8. KORTVARIGA KONTAMINERINGSSITUATIONER

8.1 Uppskattning av den förväntade kortvariga kontamineringen (karaktär, orsak, frekvens och varaktighet)	Benämningen kortvarig kontaminering kommer från Finlands lagstiftning och avser fekal förorening vars orsaker kan identifieras och vars effekt varar högst i tre dagar. I området är risken för dylika kortvariga kontamineringar ytters liten, eftersom sjön ligger avsides utan mänsklig aktivitet i närheten.
8.2 Förvaltningsåtgärder som vidtagits vid kortvarig kontaminering och tidsplan för dess undanröjande	Vid uppenbara störningssituationer lämnas de rutinmässiga provtagningarna ogjorda och situationen kartläggs med hjälp av extra provtagningar. Myndigheter informerar om det skedda så att eventuella badare är medvetna om riskerna.
8.3 Myndighet och kontaktuppgifter	Sydspetsens miljöhälsa, Ekenäskontoret Raseborgsvägen 37, 10 600 EKENÄS Växel 019-220 31 halsoinspektor@symi.fi

9. TIDPUNKT FÖR BADVATTENPROFILENS UPPGÖRANDE OCH GENOMGÅNG

9.1 Datum för uppgörande av badvattenprofil	Badvattenprofilen är uppgjord den 18.5.2011 och den har granskats och uppdaterats i mars 2015 och januari 2019.
9.2 Datum för badvattenprofilens genomgång	Svedjas badvatten är klassad som utmärkt, och dess badvattenprofil skall ses över och vid behov uppdateras endast om klassificeringen ändras.

